

Η καλλιέργεια της καρδιάς

/ Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Θεολογία και Ζωή

Μοναχού Μωϋσέως Αγιορείτη

Η πάροδος των χρόνων δυστυχώς μας κάνει πιο οκνηρούς. Υπάρχει σωματική και ψυχική κόπωση και φθορά. Ένα από τα πιο δύσκολα πράγματα είναι να δει ο άνθρωπος την καρδιά του, να ελέγξει την σκέψη του, να γνωρίσει καλά τον εαυτό του. Μας τρομάζει το εσωτερικό μας κενό. Φοβόμαστε την αντιμετώπιση και την κουβέντα με τον εαυτό μας. Δεν μιλάμε για ένα άσκοπο σεριάνι στο παρελθόν, για μία ονειροπόλα οπισθοδρομική διάθεση. Είναι αναγκαία μια εν επιγνώσει ανάκριση του εαυτού μας. Τί έκανε και τί δεν έκανε, γιατί το έκανε και γιατί δεν το έκανε.

Υπάρχουν άνθρωποι, που δεν τους νοιάζει τί έκαναν και τί δεν έκαναν. Πρόκειται για αδιάφορους, χοντρόπετσους, ασυνείδητους και αδαείς. Είναι κι άλλοι ευαίσθητοι, λεπτολόγοι, σχολαστικοί και φοβισμένοι. Ούτε αυτοί είναι σωστοί. Το παρελθόν πέρασε. Δεν μπορούμε να επιστρέψουμε σε αυτό και να το διορθώσουμε. Μπορούμε όμως να ταπεινωνόμαστε για τα τυχόν καλά μας και να μετανοούμε για τα λάθη μας. Πίνοντας οινοπνευματώδη ποτά, παίρνοντας διάφορες ναρκωτικές ουσίες και υπνωτικά δεν διορθώνεται το παρελθόν, δεν απολησμονιέται ούτε καλλιεργείται η καρδιά.

Ο άνθρωπος που αληθινά μετανοεί δεν έχει συνεχείς τύψεις και φοβερές ενοχές . Η

μετάνοια από τη στενοχώρια, τη ντροπή, την ταραχή και τον φόβο σε οδηγεί στην ηρεμία, τη γαλήνη, τη νηφαλιότητα, την κατάνυξη και τη σωφροσύνη. Τα σημάδια από τα θεραπευμένα τραύματα των αμαρτιών θυμίζουν την αποστασία. Γίνονται τα παθήματα μαθήματα διδακτικά. Ή, με τη χάρη του Θεού, μεταμέλεια του ανθρώπου τον μεταμορφώνει. Βλέπει τώρα με χαρά ότι είναι άλλος άνθρωπος, νέος άνθρωπος, πέθανε ο παλαιός άνθρωπος της αμαρτίας. Αν ο άνθρωπος νιώσει ότι είναι άλλος άνθρωπος είναι σημαντικό. Σημαίνει ότι βαδίζει καλά την οδό της μετανοίας. Η συναίσθηση της αμαρτωλότητας και όχι η λήθη της αμαρτίας οδηγεί στη συγχώρηση και τη θεραπεία της καρδιάς μας.

Για να δοκιμάσουμε την καθαρότητα της καρδιάς μας, ας υποβληθούμε στη δοκιμασία. Αν οι αφορμές, τα αίτια, οι εικόνες, τα πράγματα, οι χώροι της αμαρτίας έρχονταν μπροστά μας τί θα κάναμε; Αν τα συμπαθούσαμε, κουβεντιάζαμε μαζί τους, καθυστερούσαμε, τα προσέχαμε, τα παρατηρούσαμε, τότε κάτι δεν θα πήγαινε καλά. Αν τ' αποδιώχναμε, τ' αποστρεφόμαστε και τα μισούσαμε, τότε σίγουρα θα είχαμε μετανοήσει ειλικρινά. Διαφορετικά θα νομίζαμε ότι είμαστε καλά, θα παίζαμε, θα κοροϊδεύαμε τον εαυτό μας και τον Θεό μας.

Μου έλεγε ένας μοναχός προ ετών: «Αισθάνομαι όλη η ζωή μου να είναι μια μπουνιά στο στομάχι του Θεού κι εκείνος να τη χαϊδεύει». Είχε μισήσει κάθε αντίθετη πράξη της ζωής του. Η αμαρτία δεν τον δελέαζε πια. Δεν ήταν αυτός που κάποτε ήταν. Έφθανε, λέει, να μην αναγνωρίζει πλέον τον παλαιό εαυτό του. Λυπόταν για τον χρόνο που έχασε άσκοπα εδώ κι εκεί. Για τις μάταιες καθυστερήσεις, τις περιττές λύπες, το χάσιμο της αθωότητας και της απλότητας. Αισθανόταν ανάξιος να τον αγαπούν, να τον τιμούν και να τον προσέχουν. Αν γνώριζαν ποιος πραγματικά είμαι, έλεγε, θα με αποστρέφονταν οι πάντες. Δεν νομίζω ότι ήταν φοβερά τα αμαρτήματά του, όμως έτσι αισθανόταν, γιατί ήταν αληθινά μετανοημένος ο μακάριος. Είχε ξεβοτανίσει καλά τον κήπο της καρδιάς του και είχε καλλιεργήσει ευώδη άνθη αρετών.

Κάθε φορά που ξεβοτανίζουμε κι εμείς τον κήπο της καρδιάς μας θα πρέπει να 'μαστε ιδιαίτερα επιμελείς. Όχι απλά να θυμόμαστε τις αμαρτίες μας, για να τις εξομολογηθούμε τυπικά, αλλά να δούμε αν ακόμη τις αγαπάμε κι εύκολα θα τις ξαναδιαπράτταμε. Αξίζει να δούμε καλά πώς τις αφήσαμε να ριζώσουν και να θεριέψουν.

Λέγοντας αυτά εννοούμε μια βαθιά εσωτερική παρατήρηση. Να βρούμε το αυθεντικό μας πρόσωπο, την πραγματική μας ταυτότητα, τη μη επιζωγραφισμένη εικόνα μας. Να μην προσέχουμε το φαίνεσθαι αλλά το είναι. Δίχως προσωπείο, μάσκα, επιτήδευση, υποκρισία, ψευτοχαμόγελα, ψευτοευγένειες και ψευτοϋποχωρήσεις. Γενναία, ανυπόκριτα, ολοκληρωμένα, ατόφια, ακέραια και

ντόμπρα πράγματα. Όχι μισοκακόμοιρα, μεσοβέζικα, πρόχειρα, επιπόλαια και ρηχά. Αξίζει να γνωρισθούμε και να συμφιλιωθούμε με τον πραγματικό εαυτό μας, ώστε αυτόν να μεταμορφώσουμε και όχι την εξωτερική του επιφάνεια, για να κάνουμε τους καλούς και να μας τιμούν.

Πηγή: isagiastriados.com